

Sygn. akt II Ka 126/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Koninie II Wydział Karny w składzie :

Przewodniczący: SSO Marek Kordowiecki – spr.

Sędziowie: SO Waldemar Cytrowski

SO Agata Wilczewska

Protokolant: st. sekr. sąd. Irena Bąk

przy udziale Haliny Lewandowskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 27.06.2014 r.

sprawy **M. P.**

oskarżonej z art. 278§1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Turku

z dnia 24 marca 2014 roku sygn. akt II K 73/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że za podstawę prawną okresu próby wyznaczonego wobec oskarżonej M. P. w punkcie 3 przyjmuje przepis art. 70§2 k.k. i okres ten wyznacza na 3 (trzy) lata oraz na podstawie art. 73§2 k.k. oddaje oskarżoną M. P. w tym okresie pod dozór kuratora sądowego;

II. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części;

III. zwalnia oskarżoną w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Agata Wilczewska Marek Kordowiecki Waldemar Cytrowski

Sygn. akt II Ka 126/14

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Turku wyrokiem z dnia 24 marca 2014r. w sprawie II K 73/14 oskarżoną M. P. uznał winną ciągu przestępstw popełnionych w ten sposób, że:

I. „w dniu 13 grudnia 2013 roku w T. w woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z B. P. zabrała w celu przywłaszczenia z garażu cudzą rzecz ruchomą w postaci fotelika samochodowego m-ki GRACO i fotelika samochodowego m-ki C. , a następnie zastawili w/w rzeczy w lombardzie na zasadzie zawartych umów pożyczkowych pod zastaw otrzymując przy tym kwotę łączną w wysokości 55 zł powodując straty w kwocie łącznej 550 zł na szkodę T. Ś.” tj. popełnienia przestępstwa z art. 278 § 1 k.k. ,

II. „w dniu 14 grudnia 2014 roku w T. w woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z B. P. zabrała w celu przywłaszczenia z garażu cudzą rzecz ruchomą w postaci roweru górskiego b.d.b. i kosiarki elektrycznej do koszenia

trawy b.d.b., a następnie zastawili w/w rzeczy w lombardzie na zasadzie zawartych umów pożyczkowych pod zastaw otrzymując przy tym kwotę łączną w wysokości 120 zł powodując straty w kwocie łącznej 600zł na szkodę T. Ś." tj. popełnienia przestępstwa z art. 278 § 1 kk

IV. „w dniu 15 grudnia 2013 roku w T. w woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z B. P. zabrała w celu przywłaszczenia z garażu cudzą rzecz ruchomą w postaci maszyny do szycia m-ki Ł., a następnie zastawili w/w rzecz w lombardzie na zasadzie zawartej umowy pożyczkowej pod zastaw otrzymując przy tym kwotę 60 zł powodując straty w kwocie 1500 zł na szkodę T. Ś." tj. popełnienia przestępstwa z art. 278 § 1 kk

IV. „w dniu 17 grudnia 2013 roku w T. w woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z B. P. zabrała w celu przywłaszczenia z garażu cudzą rzecz ruchomą w postaci maszyny do szycia m-ki Ł., a następnie zastawili w/w rzecz w lombardzie na zasadzie zawartej umowy pożyczkowej pod zastaw otrzymując przy tym kwotę 30 zł powodując straty w kwocie 500 zł na szkodę T. Ś." tj. popełnienia przestępstwa z art. 278 § 1 kk

Przyjmując, że zachodzi ciąg przestępstw Sąd Rejonowy na podstawie art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i na podstawie art. 33 § 2 i 3 k.k. wymierzył oskarżonej karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 40 (czterdzieści) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych jedna stawka.

Nadto na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. Sąd Rejonowy wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres dwóch lat próby.

Apelację wniósł prokurator i zaskarżył zapadłe orzeczenie w części, dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonej M. P..

Powołując się na treść art. 427 § 1 i 2 k.p.k., 437 § 1 k.p.k. i 438 § 1 i 2 k.p.k. skarżący zarzucił: obrazę przepisów prawa procesowego, tj. art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.k. mającą istotny wpływ na treść orzeczenia a polegającą na uwzględnieniu przez Sąd wadliwego wniosku prokuratora o wydanie wobec oskarżonej M. P. wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy i wymierzenie jej kary, w następstwie czego doszło do naruszenia przepisów prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 70 § 2 k.k. i art. 73 § 2 k.k. poprzez orzeczenie warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności młodocianej na okres poniżej 3 lat oraz nieorzeczenie obowiązkowego dozoru kuratora wobec młodocianego sprawcy przestępstwa umyślnego.

W oparciu o te zarzuty prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie na podstawie art. 70 § 2 k.k. warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej wobec oskarżonej M. P. kary pozbawienia wolności na okres 3 lat oraz orzeczenie na podstawie art. 73 § 2 k.k. dozoru kuratora.

Sąd odwoławczy zważył co następuje:

Apelacja prokuratora okazała się zasadna i doprowadziła do wydania orzeczenia o charakterze reformatoryjnym.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż Sąd odwoławczy był uprawniony do zmiany zaskarżonego orzeczenia, które zostało wydane na podstawie porozumienia karnoprocesowego. Spełnienie przesłanek umożliwiających orzekanie w jednym z trybów konsensualnych odnosi się do postępowania pierwszoinstancyjnego, co oznacza, że przepisy art. 335 i 387 k.p.k., wyłączające możliwość orzekania kary innej niż określona we wniosku o skazanie bez przeprowadzenia rozprawy, obowiązują jedynie w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji i nie przenikają do postępowania odwoławczego (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2013r. w sprawie I KZP 5/13, OSNKW 2013/11/92, Prok.i Pr.-wkł. 2013/12/12).

Słusznie bowiem podnosi skarżący prokurator, że Sąd Rejonowy orzekając w trybie art. 335 k.p.k. i art. 343 k.p.k. jest związany wnioskiem umieszczonym przez prokuratora w akcie oskarżenia w tym sensie, że potrzeba dokonania w nim jakichkolwiek zmian, niezależnie od tego czy na korzyść, czy na niekorzyść oskarżonego, wymaga modyfikacji wniosku z udziałem stron bądź skierowania sprawy do rozpoznania na zasadach ogólnych, czego w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy zaniechał. Błędy jakim obarczony był wniosek prokuratora w niniejszej sprawie winny zostać zatem

poprawione przez Sąd I instancji bądź to poprzez modyfikację wniosku prokuratorskiego za zgodą oskarżonej, bądź też przez rozpoznanie sprawy na zasadach ogólnych i dokonanie wówczas niezbędnych zmian.

Wniosek skierowany przez prokuratora w trybie art. 335 § 1 k.p.k. nie czynił zadość powyższym uregulowaniom, a pomimo to został przez Sąd Rejonowy z rażącym naruszeniem prawa procesowego - art. 343 § 7 k.p.k., a w konsekwencji także i prawa materialnego - art. 70 § 2 k.k. oraz art. 73 § 2 k.k., uwzględniony, co skutkowało nieprawidłowym ukształtowaniem obowiązków probacyjnych oskarżonej M. P..

Skierowanie przez prokuratora do sądu, w trybie art. 335 § 1 k.p.k. wniosku o skazanie oskarżonego bez przeprowadzenia rozprawy nie zwalnia sądu od obowiązku kontroli jego formalnej poprawności. Przedmiotem tego rodzaju kontroli powinna być nie tylko kwestia dopuszczalności postulowanych przez prokuratora rozstrzygnięć, ale również ustalenie, czy poza zakresem uzgodnień z oskarżonym nie pozostają te rozstrzygnięcia, które w związku z proponowaną karą mają charakter obligatoryjny (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2011 r., w sprawie o sygn. akt II KK 319/10, LEX nr 847143).

Nie można było bowiem tracić z pola widzenia faktu, że oskarżona w chwili popełnienia ciągu przestępstw z art. 278 § 1 k.k. (w dniach 13,14,15 i 17 grudnia 2013r.) nie ukończyła 21 roku życia (urodziła się w dniu (...)), zaś w czasie orzekania (24 marca 2014r.) nie ukończyła 24 lat. Należało zatem potraktować ją jako sprawcę młodocianego w rozumieniu art. 115 § 10 k.k. Prokurator w przedmiotowej sprawie tego nie uczynił, zaś sąd nie zastosował odpowiednich przepisów Kodeksu postępowania karnego.

Konsekwencją przyjęcia, że sprawca czynu zabronionego spełniał przesłanki określone w art. 115 § 10 k.k. powinno być zatem uwzględnienie przez prokuratora w treści wniosku sformułowanego w trybie art. 335 § 1 k.p.k. warunków zawartych w przepisie art. 70 § 2 k.k., który stanowi, że okres próby w przypadku zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności wobec sprawcy młodocianego wynosi od 3 do 5 lat. Ponadto, powinien znaleźć zastosowanie także przepis art. 73 § 2 k.k., z którego wynika, że zawieszając wykonanie kary pozbawienia wolności wobec sprawcy młodocianego (wymierzonej za przestępstwo umyślne), sąd jest zobligowany do orzeczenia w stosunku do niego środka probacyjnego w postaci dozoru kuratora lub osoby godnej zaufania, stowarzyszenia, instytucji albo organizacji społecznej, do której działalności należy troska o wychowanie, zapobieganie demoralizacji lub pomoc skazanym.

Dlatego Sąd odwoławczy na podstawie art. 438 pkt 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 437 k.p.k. zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że za podstawę prawną okresu próby wyznaczonego wobec oskarżonej M. P. w punkcie 3 przyjął przepis art. 70 § 2 k.k. i okres ten wyznaczył na trzy lata oraz na podstawie art. 73 § 2 k.k. oddał oskarżoną M. P. w tym okresie pod dozór kuratora sądowego, jednocześnie utrzymując orzeczenie w pozostałym zakresie.

Sąd odwoławczy uznał, że minimalny tj. trzyletni okres próby, będzie wystarczający dla zweryfikowania postawy oskarżonej, przy uwzględnieniu stawianej wobec niej prognozy kryminologicznej. Będzie to wystarczający czas oddziaływania na sprawcę w ramach próby, biorąc zwłaszcza pod uwagę zastosowany dozór kuratora.

Sąd odwoławczy natomiast nie znajdując żadnych innych podstaw, w tym branych pod uwagę z urzędu do dalszej zmiany zaskarżonego wyroku bądź do jego uchylecia w pozostałej części na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. utrzymał ten wyrok w mocy.

Ponieważ oskarżona nie przyczyniła się do zaistnienia uchybienia podniesionego w środku odwoławczym przez prokuratora, Sąd Okręgowy stosując regułę słuszności, na podstawie art. 634 k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił ją w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Agata Wilczewska Marek Kordowiecki Waldemar Cytrowski